

01 listopada 2020

OBJAW „BRUDNEGO PĘPKA” U CHORYCH NA OTEPIENIE

Otępienie towarzyszy wielu chorobom neurologicznym. W dostępnym piśmiennictwie na temat zmian skórnych u chorych na otępienie w starszym wieku nie ma opisu zmian wyprzeniowych skóry, okolicy pępka, jako objawu, który może sugerować w badaniu przedmiotowym obecność otępienia. Wyprzenie jest zapalnie zmienioną powierzchnią skóry, często jest spowodowane przez drożdże *Candida albicans*. Dotknięci nim pacjenci zwykle wykazują zaczerwienienie, łuszczące się płytki, często z krostami satelitarnymi. Choroba jest szczególnie częsta u osób z cukrzycą, otyłych, otrzymujących immunosupresję, z chorobami nowotworowymi, alergią kontaktową, łuszczycą. Nasila ją podrażnienie (tarcie) i wilgoć. Typowe miejsca powstania wyprzeń grzybiczych, to pachwiny, pachy, fałdy skórne. Także obszar pępka, jako miejsce bez kontaktu z powietrzem, jest predysponowane do rozwoju zakażenia. Obecność infekcji grzybiczej powoduje przykry zapach, czasem wyciek surowiczo-ropnej treści z pępka.

W trakcie zaniku funkcji poznawczych i wykonawczych, jakie pojawiają się w miarę postępu chorób z obecnością zespołu otępiennego, część pacjentów ujawnia zaniedbania w wyglądzie i niedbalstwa higieniczne. Bywa, że chory niesprawny, niesamodzielny z powodu umiarkowanego lub głębokiego otępienia zakłada brudną bieliznę, nieświeże koszule, pobrudzone krawaty i ubranie, manifestuje objawy niedokładnego, rzadkiego mycia się, np. nieumytego, nieosuszonego wnętrza pępka, wszawicy.

Objaw „brudnego pępka” (*dirty navel*) u chorych na otępienie nie jest charakterystyczny, ale może świadczyć o postępującej niesamodzielnosci i utracie kontroli nad czynnościami sanitarno-higienicznymi. Potwierdza często sytuację niezauważania przez opiekunów faktu niesamodzielnosci jego opiekuna. Toaleta/kąpiel chorego powinna uwzględniać rozwarcie fałdów skórnych na brzuchu, ocenę wnętrza pępka, dokładne jego umycie i delikatne osuszenie ręcznikiem.

Piśmiennictwo

Gryglewska B., Grodzicki T. (red.): *Geriatrya w przypadkach klinicznych*. VIA MEDICA, Gdańsk 2015.

Woźniak A.: *Zmiany skórne w okolicy pępka*. *Medycyna po Dyplomie* 2014; 6: 73-77.

Źródło zdjęcia: <https://www.canva.com/photos/>

Miejskie Centrum Opieki dla Osób Starszych, Przewlekłe Niepełnosprawnych oraz Niesamodzielnich w Krakowie

ul. Wielicka 267, 30-663 Kraków
samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej
tel 12 44-67-500 fax 12 44-67-501
www.mco.krakow.pl mco@mco.krakow.pl

Rzeczpospolita
Polska

MAŁOPOLSKA

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Projekt pn. Centrum wsparcia opiekunów nieformalnych i opieki nad osobami niesamodzielnymi w Miejskim Centrum Opieki w Krakowie, dofinansowany ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020 w ramach 9. Osi priorytetowej Region spójny społecznie, Działania 9.2 usługi społeczne i zdrowotne, Poddziałania 9.2.2 usługi opiekuńcze oraz interwencja kryzysowa -zit